

Jasna pot do popolnoma krožnega

Skupno stališče | oktober 2022

Krožna embalaža pijač je embalaža (za enkratno uporabo ali za ponovno polnjenje), ki se v veliki meri ločeno zbira, ponovno polni ali večkrat reciklira v zaprti zanki. Pri recikliranju mora vsebovati visok odstotek recikliranega materiala, ki izvira iz embalaže pijač, s čimer prispeva k snovni učinkovitosti rabe virov in preprečevanju nastajanja odpadkov.

Cilj revizije Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (PPWD), ki jo je pripravila Evropska komisija, je dodatno povečati preprečevanje, ponovno uporabo, recikliranje ter oblikovanje za ponovno uporabo in možnost recikliranja. To predstavlja priložnost za nadaljnje izkoriščanje potenciala krožne embalaže pijač z izvajanjem ukrepov, potrebnih za lažji prehod k recikliranju v zaprtem krogu in več ponovne uporabe.

S tem stališčem želimo poudariti naše ambicije in pomen določitve cilja 90-odstotnega ločenega zbiranja embalaže pijač za recikliranje do leta 2029 ter sprejetja kavcijskih sistemov v državah članicah, ki ne dosegajo vmesnih mejnikov, potrebnih za doseganje 90-odstotnega cilja. Zavedamo se, da lahko v nekaterih izjemnih primerih, ko je do izkrivljanja trga prišlo zaradi nedavnih svetovnih kriz (npr. Covid-19 in vojna v Ukrajini), nekatere države članice utemeljijo določeno prilagodljivost za vsak primer posebej.

Naš dvojni predlog: cilj 90 % ločenega zbiranja + kavcijski sistemi ponuja preverjeno rešitev, ki je dobra za gospodarstvo, delovna mesta in odpornost Evrope, ko gre za zagotavljanje virov in varčevanje z energijo. Predstavlja priložnost za občutno zmanjšanje povpraševanja po primarnih virih na smiselni način.

Recikliranje steklenice v steklenico in pločevinke v pločevinko ima vsako leto pozitiven vpliv na okolje, ki se iz leta v leto eksponentno povečuje zaradi vpliva krožnosti recikliranja v zaprti zanki. Koristi takšne krožnosti so potrebne v trenutnih, posebnih razmerah, ko moramo načrtovati občutno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter povpraševanja po primarnih virih in energiji.

Dokazi so jasni in prepričljivi: doseganje 90-odstotne stopnje ločenega zbiranja odpadkov za recikliranje prinaša številne koristi v smislu manjše količine odpadkov, nižjega ogljičnega odtisa in eksponentne rasti učinkovitosti virov. Na podlagi teh dokazov:

- Predlagamo uvedbo EU cilja 90-odstotnega ločenega zbiranja za recikliranje za embalažo pijač, vključno s plastenkami, pločevinkami, steklenicami in drugo embalažo pijač, ki jo je mogoče reciklirati. Vso embalažo pijač je treba učinkovito in uspešno ponovno uporabiti ali reciklirati (v velikem obsegu) v sekundarne surovine, ki se uporabljajo kot primarni nadomestki po vsej EU. Cilj 90-odstotnega ločenega zbiranja bo zagotovil višje stopnje recikliranja in vsebnosti recikliranega materiala v embalaži, če bo vključeval določbe, ki embalažo vračajo v uporabo v zaprtem krogu (iz steklenice v steklenico in iz pločevinke v pločevinko).

- Podpiramo tudi sprejetje kavcijskega sistema za plastenke (PET in HDPE) ter pločevinke. Pri steklenicah je krožnost mogoče doseči z visoko stopnjo ločenega zbiranja, visoko stopnjo reciklirane vsebine in visoko ali naraščajočo stopnjo steklenic za ponovno polnjenje. Če so ta tri merila za krožnost izpolnjena, so lahko steklenice za pijačo izvzete iz nacionalnega kavcijskega sistema. Odločitev o zbiranju steklenic poleg plastenk in pločevink, je potrebno sprejeti na nacionalni ravni na podlagi nacionalnih okoliščin. Poleg tega bi morali vsi novi kavcijski sistemi temeljiti na vrsti obveznih minimalnih zahtev zato, da bi povečali njihovo učinkovitost in uspešnost. Obstoječim kavcijskim sistemom z 90-odstotno stopnjo zbiranja in več bi morali dovoliti, da ohranijo svoj že vzpostavljen sistem, če to želijo.

Zakaj cilj 90 %?

Ta ambiciozen cilj temelji na stopnjah recikliranja, ki jih dosegajo najboljši obstoječi kavcijski sistemi v državah, kot so Danska, Finska, Nemčija, Norveška in Litva.

Določitev 90-odstotnega cilja za vso embalažo pijač bo zagotovila, da bo vsaka država uvedla zanesljiv sistem ločenega zbiranja, ki ne bo osredotočen le na doseganje ciljev in zmanjšanje količine odpadkov, temveč tudi na ponovno kroženje materialov v zaprtih krogih. S tem se bo preprečilo nastajanje odpadkov in večkratno nadomestilo primarne surovine s sekundarno, reciklirano vsebino.

Predstavljajte si, da se zbere 9 od vsakih 10 embalaž pijač, danih na trg in se jih reciklira nazaj v nove steklenice ali pločevinke, ki jih je mogoče ponovno prodati. Od teh se jih spet 90 % zbere za recikliranje v zaprti zanki in kroženje se nadaljuje. Pod pogojem, da je zagotovljen prednostni dostop do teh materialov, lahko iz rabljene embalaže dejansko večkrat pridobimo novo embalažo..

Kavcijski sistem spodbuja 90-odstotno ločeno zbiranje in popolno krožnost

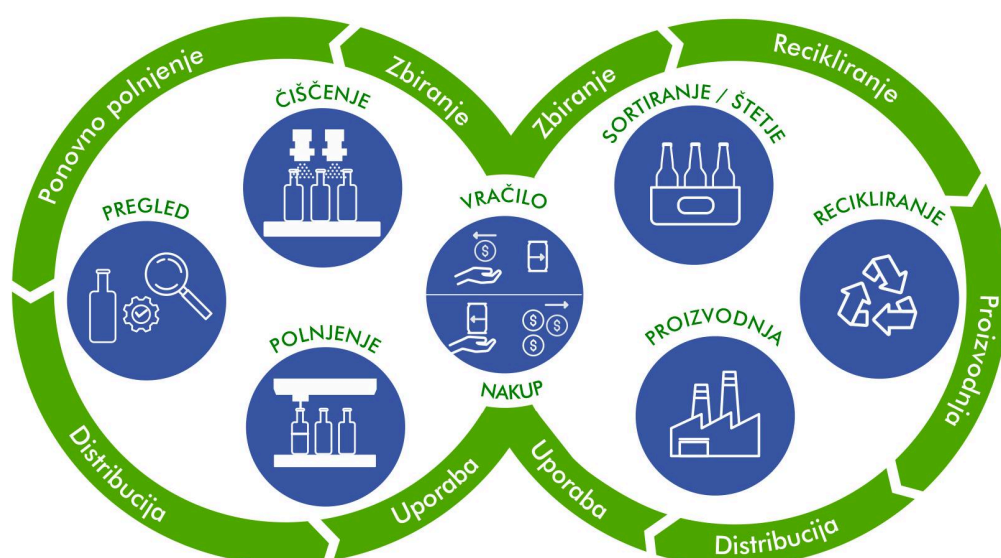
V večini držav EU so kavcijski sistemi edini način, da se doseže več kot 90-odstotno zbiranje embalaže pijač. Dosledno so se glede stopnje recikliranja in kakovosti zbranega materiala izkazali za boljše od programov brez kavcijskega sistema.

Zaradi teh prednosti se vse več držav odloča za vzpostavitev kavcijskega sistema, bodisi s sprejetjem nove zakonodaje, s katero uvajajo prvič, bodisi s spremembo obstoječe zakonodaje, s katero širijo področje uporabe obstoječih sistemov. Samo letos so bili obstoječi sistemi razširjeni na Nizozemskem in v Nemčiji ter uvedeni novi kavcijski sistemi na Slovaškem (januarja 2022), v Latviji (februarja 2022) in na Malti (novembra 2022). Številne druge države pa uvedbo načrtujejo v naslednjih dveh do treh letih, vključno z Romunijo, Madžarsko, Republiko Irsko, Portugalsko, Ciprom, Grčijo in Avstrijo.

Ker je vedno več zahtev potrošnikov in se vse več podjetij zavezuje k uporabi recikliranih materialov v svojih izdelkih in embalaži, prihaja do paradoksa, da proizvajalci pijač ne zberejo in reciklirajo dovolj kakovostnega materiala, da bi lahko zadostili povečanemu povpraševanju. Kavcijski sistem ponuja rešitev, saj z zbiranjem in upravljanjem materialov na način, ki zmanjšuje kontaminacijo in zagotavlja visokokakovostne rezultate, zagotavlja čist tok materialov, primernih za recikliranje v zaprti zanki.

Kavcijski sistem kot prehod k ponovni uporabi

Poleg tega, da kavcijski sistem spodbuja visoke stopnje recikliranja, lahko služi tudi kot vstopna točka za več embalaže pijač za ponovno polnjenje, saj vzpostavlja vmesnik, ki potrošnikom omogoča vračanje embalaže v recikliranje ali ponovno polnjenje. V številnih državah, kot so Nemčija, Estonija, Finska, Litva in Nizozemska, so ugotovili, da lahko vračilna infrastruktura in druge funkcionalnosti kavcijskega sistema za embalažo za enkratno uporabo in embalažo za ponovno polnjenje, živijo skupaj. Kadar je izvedljivo in smiselno, lahko to podpira zbiranje embalaže za ponovno polnjenje (fundacija Ellen MacArthur [1] to imenuje "vračanje na poti"), saj potrošniki obe vrsti embalaže vračajo na istih vračilnih točkah.

[1] Ponovna uporaba - ponovni razmislek o embalaži | Skupna raba New Plastics Economy (thirdlight.com): <https://emf.thirdlight.com/link/rzv910prtxn-tfiulo/@/#id=1>

Kavcijski sistem zmanjšuje količino smeti

Zmanjšanje smetenja je še ena ključna prednost, ki je ni mogoče doseči brez kavcijskega sistema. V Evropi, Ameriki in Avstraliji je bilo izvedenih veliko [neodvisnih študij](#), ki so merile vpliv kavcijskega sistema na količino smeti. Vse so pokazale, da se je po uvedbi sistema količina nepravilno odvržene embalaže pijač znatno zmanjšala.

Čas je zdaj

Svet je v podnebni krizi, naše oceane dušijo odpadki za enkratno uporabo. Embalaža pijač ima utelešeno energijo, ki jo je možno z recikliranjem in ponovno uporabo v največji možni meri ohraniti v zaprtem krogu.

Zdaj je čas za izvajanje dokazano učinkovitih ukrepov, ki jih podpirajo industrija, vlade in javnost. Cilj 90-odstotnega ločenega zbiranja in kavcijski sistemi sta preverjeni rešitvi, ki sta dobri ne le za okolje, temveč tudi za evropsko gospodarstvo, delovna mesta in varnost virov.

Kavcijske sisteme podpiramo, ker v večini držav članic ni drugega načina za doseganje več kot 90-odstotnega ločenega zbiranja odpadkov za recikliranje v kratkem času in s trajno uspešnostjo. Večina držav članic EU to že ve, kar dokazuje 18 držav, ki so že na dobri poti, da do leta 2025 vzpostavijo svoje kavcijske sisteme. Poleg spodbujanja visokih stopenj recikliranja in čim večje krožnosti, lahko kavcijski sistemi omogočijo prehod k več embalaže za ponovno polnjenje, kadar je to okoljsko smiselno.

Dokazi so jasni in potrjujejo številne koristi 90-odstotnega cilja in kavcijskih sistemov za embalažo pijač v smislu manj smeti, manj odpadkov, manj ogljično intenzivnih primarnih surovin in sčasoma eksponentne rasti snovne učinkovitosti virov. Evropska komisija ima odlično priložnost, da je ambiciozna in s ciljem 90-odstotnega ločenega zbiranja in kavcijskimi sistemi za embalažo pijač postane vodilna v svetu.

Ta dokument podpirajo številni deležniki: nevladne organizacije, industrija in civilna družba, ki so navedene na spletni strani :

